

KARTA INFORMACYJNA DZIAŁANIA REDUKUJĄCE RYZYKO

Katalog dobrych praktyk. Zasady zrównoważonego gospodarowania wodami opadowymi na obszarze zabudowanym (część II)

Gdzie działanie zostało zaimplementowane?

Wrocław (Dolny Śląsk), Polska

Obszar zastosowania

- tereny zurbanizowane

Powiązanie z działaniami z katalogu działań

- błękitno-zielona infrastruktura (nr 61)

Charakterystyka obszaru

- **Typ obszaru:** miasto / przedmieścia
- **Typ krajobrazu:** nizinny (oraz tereny pagórkowate)

Problem

Podtopienia po deszczach nawalnych, które miały miejsce we Wrocławiu, przyczyniły się do licznych szkód w mieście. Po tych wydarzeniach przygotowano katalog, wskazujący rozwiązania zmniejszające ryzyko ulewego deszczu. Katalog ten ma również na celu wdrożenie wytycznych dokumentu strategicznego „Miejski plan adaptacji do zmian klimatu dla miasta Wrocławia”, który został opracowany w ramach projektu MPA (np. wskazano tam na potrzebę zwiększania retencji wody deszczowej).

Źródło: Lejcuś K. i in. "Katalog dobrych praktyk zasady zrównoważonego gospodarowania wodami opadowymi na obszarze zabudowanym. Wrocław 2019 [https://www.wroclaw.pl/srodowisko/files/dokumenty/26836/katalog-dobrych-praktyk-zlap-deszcz.pdf]

Opis i cel

Niezwykle ważne jest by administracja lokalna dążyła do zidentyfikowania i wskazania możliwych rozwiązań, mających na celu skuteczne przechwycenie i zatrzymanie wody deszczowej na terenach zabudowanych (miejskich), ponieważ właśnie tam niewielka część opadu ma szansę swobodnie wsiąkać w grunt. Jest to szczególnie ważne podczas silnych opadów deszczu. Badacze z Uniwersytetu Przyrodniczego skupili się na znalezieniu rozwiązań, które pozwolą na lokalne zarządzanie wodą deszczową (w tym z opadów nawalnych). Katalog dobrych praktyk (część II) zawiera 16 rozwiązań, mających na celu zwiększenie retencji tych wód (np. muldy chłonne, geokompozyt pochłaniający wodę, ogrody deszczowe, zielone dachy, przepuszczalne chodniki, staw hydrofitowy, basen infiltracyjny, itp.). Zalecane rozwiązania wskazane są dla budownictwa jednorodzinne i wielorodzinne, obiektów usługowych oraz terenów sportowych i rekreacyjnych. Jest to praktyczny przewodnik z informacjami o tym, jak mieszkańcy mogą samodzielnie zarządzać wodą deszczową (łapać, przetrzymać i wykorzystywać deszczówkę). Zawiera także informacje o tym, jak samodzielnie sprawdzić warunki gruntowe, jak obliczyć ilość wody opadowej odprowadzanej z powierzchni dachu lub jakie rośliny można sadzić w zależności od warunków gruntowych. Katalog zawiera również wiele zdjęć i schematów. Składa się z części opisowej i 16 tzw. matryc rozwiązań. Dla wszystkich 16 rozwiązań podano również szacunkowe koszty wykonania. Koszty wdrożenia działań wahają się od 20 do 21000 PLN (5 - 5 250 EUR). Podane koszty są szacowane dla podanego rozmiaru jednostki (np. 1 m bieżący lub 1 m²). Możliwość wdrożenia konkretnego rozwiązania zależy od wielkości i kształtu terenu dostępnego pod inwestycję, a także warunków glebowo-wodnych. Zastosowanie nowych, bardziej przyjaznych dla środowiska rozwiązań może przynieść korzyści finansowe, społeczne i ekologiczne. Niektóre rozwiązania wiążą się ze wzrostem udziału roślinności, co pozytywnie wpływa na samopoczucie mieszkańców i mikroklimat.

<p>Podsumowując, wdrożenie tych środków w mieście pomaga poprawić jakość życia mieszkańców i zmniejsza ryzyko strat po ulewnych opadach.</p>	
<p>Efekt działania</p>	
<p>Zapobieganie i ochrona poprzez przechwytywanie wody deszczowej (w tym z opadów intensywne). Niektóre rozwiązania przyczyniają się do oczyszczania wody.</p>	
<p>Opis implementacji (wdrożenia)</p>	
<p>Horyzont czasowy: od krótko - do długoterminowego</p>	<p>Zaangażowani interesariusze: mieszkańcy, projektanci i inżynierowie</p>
<p>Implementacja (wdrożenie): październik 2019 / kontynuowany</p>	<p>Inicjator / osoby odpowiedzialne Urząd Miejski Wrocławia</p>
<p>Zdobyta wiedza (Wyciągnięte wnioski)</p>	
<p>Główny wskaźnik sukcesu: Przekazanie mieszkańcom informacji o zaletach tych rozwiązań (np. możliwość zatrzymywania wody deszczowej w miejscu opadu) i pozytywnym wpływie na jakość ich życia. Rozwiązania z Katalogu dobrych praktyk, część II, wspierają wdrożenie „Programu Złap deszcz”, którego celem jest zwiększenie ilości zatrzymywania wód deszczowych w całym mieście.</p>	<p>Główne wyzwanie: Podejmowanie decyzji (wybór) najlepszego rozwiązania dla określonej lokalizacji.</p>
<p>Synergie / pozytywne aspekty: Ułatwienie wdrożenia programu dotacji „Złap deszcz”. Obsługa schematów i tabel w celu znalezienia najlepszego rozwiązania dla określonej lokalizacji. Zastosowanie nowych, bardziej przyjaznych dla środowiska rozwiązań (pokazanych w katalogu dobrych praktyk, część II) może przynieść korzyści finansowe, społeczne i ekologiczne. Niektóre rozwiązania zwiększają udział roślinności. Wpływa to pozytywnie na samopoczucie mieszkańców i mikroklimat.</p>	<p>Konflikty / Ograniczenia: Lokalizacja (zwarta zabudowa w mieście) ogranicza wykonalność niektórych z tych rozwiązań. Są miejsca, w których odpowiednie są tylko wybrane rozwiązania.</p>
<p>Kluczowa wiadomość dla innych rozpoczynających podobne zadania</p>	
<p>„Wyzwanie polega na przekonaniu obywateli do wdrożenia proponowanych rozwiązań. Społeczna akceptacja rozwiązań (po wyjaśnieniu do czego służą) jest wysoka z powodu szkód spowodowanych przez podtopienia. Mieszkańców przekonują także inne korzyści płynące z tych rozwiązań (zaoszczędzenie na wodzie wodociągowej, po wykorzystaniu do podlewania deszczówki) a także wartość wizualna.”</p>	
<p>Kontakt</p>	
<p>Dr hab. Krzysztof Lejcuś Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu e-mial: Krzysztof.lejcus@upwr.edu.pl</p>	